ECONOMIC GROWTH & DEVELOPMENT (Part-IV)

S. Madushanka

B.Sc (Mgt) Accounting (Special) (U.G)

University of Sri Jayewardenepura

ආදායම් බෙදී යාමේ විෂමතා

ආදායම් ව්‍යාප්ති විෂමතාව යනු කිසියම් රටක ආදායම් බෙදී ගොස් තිබෙන ආකාරයේ පවතින විෂමතාවය යි.

කිසියම් රටක ආදායම් ව්‍යාපාතිය දෙස ප්‍රවේශ දෙකක් ඔස්සේ බැලිය හැකි ය. එනම්,

- **කාර්යාත්මක ආදායම් ව්‍යාප්තිය**
- **පුද්ගල ආදායම් ව්‍යාප්තිය**

ClassWork.LK

කාර්යාත්මක ආදායම් ව්‍යාප්තිය

කාර්යාත්මක ආදායම් ව්‍යාප්තිය යනු රටක ආදායම් බිහි කරන මූලාශ්‍ර අනුව ආදායම් බෙදී යන ආකාරය විමසා බැලීම යි.

මෙහි දී භූමිය, ශ්‍රමය, ප්‍රාග්ධනය, ව්‍යවසායකත්වය යන විවිධ නිෂ්පාදන සම්පත් මූලාශ්‍ර නිසා බිහි වන, බදු කුලී, වැටුප්, පොළී, ලාභ යන ප්‍රධාන ආදායම් කාණ්ඩවල සාපේක්ෂ විශාලත්වයන් විමසා බැලේ.

පුද්ගල ආදායම් ව්‍යාප්තිය

පුද්ගල ආදායම් ව්‍යාප්තිය යනු ආදායම් උපයන මාර්ගය කුමක් වුවත් එම මූලාශ්‍ර ඔස්සේ පුද්ගලයකු නිශ්චිත කාලයක් තුළ උපයනු ලබන මුළු ආදායම් ප්‍රමාණය අනුව පුද්ගලයන් පෙළ ගැස්වීම යි.

මෙහිදී පුද්ගලයා උපයන මුළු ආදායම් ප්‍රමාණය අනුව විවිධ ආදායම් පන්තිවලට ඔවුන් අනුයුක්ත කරන අතර එමගින් විවිධ ආදායම් පන්තිවලට ඇතුළත් වන පුද්ගල සංඛ්‍යාවත්, මුළු ආදායමෙන් ඒ ඒ ආදායම් පන්තියට හිමි වන ප්‍රතිශතයත් ගණනය කළ හැකි ය.

ClassWork.LK

ආර්ථිකයේ සියලු ම ආදායම් උපයන්නන්ගේ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීම අපහසු බැවින්, සියලු දෙනාම නියෝජනය වන පරිදි තෝරා ගත් නියැදියක් ඇසුරෙන් පවත්වනු ලබන සමීක්ෂණයක් මගින් ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව හා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වරින් වර පුද්ගල ආදායම් ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ තොරතුරු රැස් කරනු ලබයි.

ClassWork.LK

පුද්ගල ආදායම් ව්‍යාප්තිය විග්‍රහ කළ හැකි ප්‍රවේශ දෙකකි.

- නිරපේක්ෂ ආදායම් ව්‍යාප්තිය
- සාපේක්ෂ ආදායම් ව්‍යාප්තිය

නිරපේක්ෂ ආදායම් ව්‍යාප්තිය

නිරපේක්ෂ ආදායම් ව්‍යාප්තිය යනු ආර්ථිකය තුළ සිටින විවිධ පුද්ගලයන්ගේ නිරපේක්ෂ ආදායම් මට්ටම් එකිනෙක සංසන්දනය කිරීම යි.

විවිධ ආදායම් පන්ති යටතේ පුද්ගලයන් පෙළගස්වා ඒ ඒ ආදායම් පන්තිය තුළ සිටින පුද්ගලයන් සංඛ්‍යාවත් පුද්ගලයන් සංඛ්‍යාවේ ප්‍රතිශතයත් මෙහි දී ගණනය කළ හැකි ය.

ආර්ථිකයේ දිළිඳු පුද්ගලයන් හඳුනා ගැනීම සඳහා නිරපේක්ෂ ආදායම් ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ දත්ත ප්‍රයෝජනවත් වේ.

ClassWork.LK

සාපේක්ෂ ආදායම් ව්‍යාප්තිය

සාපේක්ෂ ආදායම් ව්‍යාප්තිය යනු ආදායම් මට්ටම අනුව පෙළගස්වන ලද පුද්ගල ආදායම් මුළු ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස දැක්වීමයි.

සෑම පුද්ගලයකුගේ ම හෝ කුටුම්බයක ම හෝ මුළු ආදායම ආරෝහණ හෝ අවරෝහණ ක්‍රමයට සකස් කොට ආදායම් ලාභීන් කණ්ඩායම් වශයෙන් පෙළ ගැස්වීමෙන් සාපේක්ෂ ආදායම් ව්‍යාප්තිය ගණනය කරනු ලබයි.

එලෙස ගණනය කරන ලද අඩු ආදායම් ලබන කණ්ඩායමට හිමි වන ආදායම මුළු ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙසත්, ඉහළ ආදායම් ලබන කණ්ඩායමට හිමිවන ආදායම මුළු ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙසත් ගණනය කොට සංසන්දනය කරයි.

ආර්ථික හා සමාජ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීමේ දී සාපේක්ෂ ආදායම් ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ දත්ත වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් වේ.

ClassWork.LK

ආදායම් විෂමතාව මැනීම සඳහා භාවිතා කරන මිනුම්

ආදායම් විෂමතාව මැනීම සඳහා පහත සඳහන් මිනුම් භාවිත කරයි.

- ලෝරන්ස් වක්‍රය
- ගිනී සංගුණකය
- පංචමක අපකිරණ අනුපාතිකය

ClassWork.LK

ලෝරන්ස් වක්‍රය

ලෝරන්ස් වක්‍රය මගින් පෙන්වන්නේ කිසියම් ආදායම් ව්‍යාප්තියක සමුච්චිත ප්‍රතිශත අගයන් ප්‍රාස්තාරිකව නිරූපණය කිරීම යි.

ව්‍යාප්ති විෂමතාවන් හඳුනා ගැනීමට ඉතා ප්‍රයෝජනවත් වන ලෝරන්ස් වක්‍රය 1905 දී ඇමරිකානු ජාතික ආර්ථික විද්‍යාඥයකු වූ මැක්ස් ලෝරන්ස් විසින් හඳුන්වා දෙන ලදි.

කල්පිත දත්ත යොදා ගනිමින් පහත සඳහන් පරිදි ලෝරන්ස් වක්‍රය නිර්මාණය කළ හැකිය.

පුද්ගලයන්	ආදායම රුපියල්	මුළු එකතුවේ අනුපාතයක් ලෙස		සමුච්චිත අගය		සමුච්චිත අගය ප්‍රතිශත යක් ලෙස	
		පුද්ගලයන්	ආදායම	පුද්ගලයන්	ආදායම	පුද්ගලයන්	ආදායම
1	5	0.2	0.05	0.2	0.05	20	5
1	10	0.2	0.10	0.4	0.15	40	15
1	15	0.2	0.15	0.6	0.30	60	30
1	25	0.2	0.25	0.8	0.55	80	55
1	45	0.2	0.45	1.0	1.00	100	100

ClassWork.LK

වගුවේ අවසාන තීරු දෙකෙහි දැක්වෙන දත්ත තිරස් හා සිරස් අක්ෂවල නිරූපණය කරමින් ලෝරන්ස් වක්‍රය පහත පරිදි නිර්මාණය කළ හැකි ය.

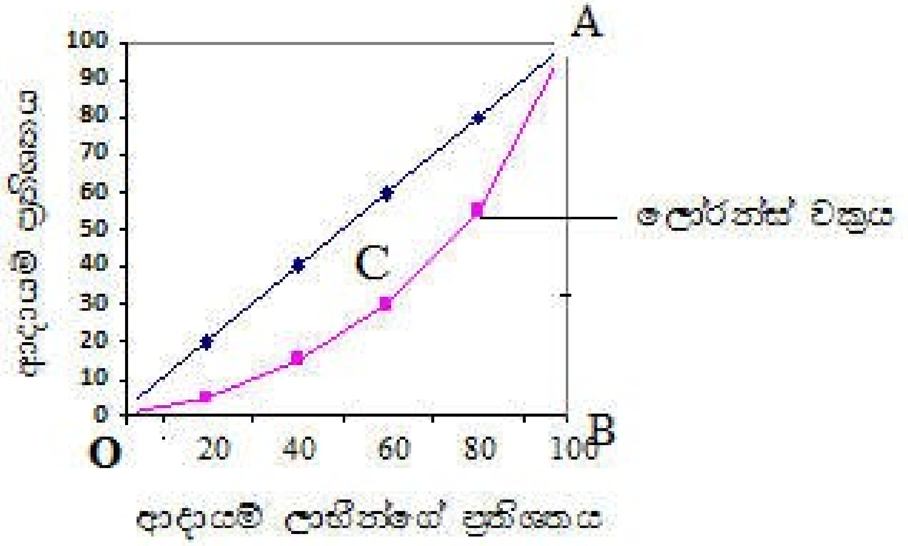

ලෝරන්ස් වක්‍රය සම ව්‍යාප්ති රේඛාවෙන් ඈත් වන විට ආදායම් අසමානතාව වැඩි වන අතර, ලෝරන්ස් වක්‍රය සම ව්‍යාප්ති රේඛාවට ආසන්න වන විට ආදායම් අසමානතාව අඩු වේ.

ආදායම් විෂමතාවක් නොමැති නම් ලෝරන්ස් වක්‍රය සම ආදායම් ව්‍යාප්ති රේඛාව මත පතිත වේ.

ගිනී සංගුණකය

කිසියම් ආදායම් ව්‍යාප්තියක පවතින විෂමතාව සංඛ්‍යාවක් මගින් දැක්වීම ගිනී සංගුණකය යි.

1912 දී ඉතාලි ජාතික සංඛ්‍යා විද්‍යාඥයකු වූ කොරාඩෝ ගිනී විසින් හඳුන්වා දී ඇති ගිනී සංගුණකය ගණනය කරන ආකාරය ලෝරන්ස් වක්‍රය මගින් පරික්ෂා කර බැලිය හැකි ය.

ඉහත රූප සටහනෙහි සම ආදායම් ව්‍යාප්ති රේඛාව OA රේඛාවෙන් දැක්වෙන අතර එම ලක්ෂ්‍ය (OA) සම්බන්ධ කරමින් ලෝරන්ස් වක්‍රය නිර්මාණය කර ඇත.

ලෝරන්ස් වක්‍රය මගින් සත්‍ය ආදායම් ව්‍යාප්ති රේඛාව පෙන්නුම් කෙරේ.

ගිනී සංගුණකය ගණනය කරනුයේ සම ආදායම් ව්‍යාප්ති රේඛාව සහ ලෝරන්ස් වක්‍රය අතර ඇති ප්‍රදේශයේ (C) වර්ගඵලයත් OAB ත්‍රිකෝණයේ වර්ගලයත් අතර අනුපාතයක් වශයෙනි.

ClassWork.LK

ගිනී සංගුණකය ගණනය කරන ආකාරය පහත දැක්වේ.

ගිනී සංගුණකය	=	C කොටසේ වර්ගඵලය / OAB ත්‍රිකෝණයේ වර්ගඵලය

ලෝරන්ස් වක්‍රය OAB ත්‍රිකෝණය මත වැටුනහොත් ආදායම් විෂමතාව උපරිම වේ (ගිනී සංගුණකය 1ට සමානයි).

මේ අනුව ගිනී සංගුණකය ශුන්‍ය වන විට ආදායම් විෂමතාව අඩු වන අතර ගිනී සංගුණකය 1ට සමාන වන විට ආදායම් විෂමතාව උපරිම වේ.

ClassWork.LK

පංචමක අපකිරණ අනුපාතිකය

ආදායම් ව්‍යාප්තියේ විෂමතාව මැනීම සඳහා මිනුමක් ලෙස පංචමක අපකිරණ අනුපාතිකය භාවිත කරයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පංචමක අපකිරණ අනුපාතිකය ගණනය කරනු ලැබේ.

මෙහි දී පහළ ආදායමේ සිට ඉහළ ආදායම දක්වා ආදායම ලබන ආකාරය අනුව ආදායම් ලාභීන් ආදායම් පන්ති පහකට වර්ග කරනු ලැබේ.

මෙම ආදායම් පන්ති ආදායම් පංචමක ලෙස හැඳින්වේ.

ClassWork.LK

එම ආදායම් පන්ති පහත පරිදි ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

- පහළ ආදායම් ලබන පන්තිය (Low පළමු වන පංචමකය)
- පහළ මැදි ආදායම් ලබන පන්තිය (Low mid දෙවන පංචමකය)
- මැදි ආදායම් ලබන පන්තිය (Mid - තෙවන පංචමකය)
- මැදි ඉහළ ආදායම් ලබන පන්තිය (Mid upper - සිව්වන පංචමකය)
- ඉහළ ආදායම් ලබන පන්තිය (Upper පස් වන පංචමකය)

ClassWork.LK

මුළු සාමාන්‍ය මාසික ආදායමෙන් එක් එක් ආදායම් පන්තිවලට හිමි සාමාන්‍ය මාසික ආදායම ගණනය කරනු ලැබේ.

<u>නිදසුන් :</u>

ආදායම් පන්තිය	සාමාන්‍ය මාසික ආදායම
පහළ ආදායම් ලබන පන්තිය	8 211
පහළ මැදි ආදායම් ලබන පන්තිය	16 062
මැදි ආදායම් ලබන පන්තිය	23 880
මැදි ඉහළ ආදායම් ලබන පන්තිය	35 552
ඉහළ ආදායම් ලබන පන්තිය	98 575

මූලාශ්‍රය : ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

පහත සඳහන් සූත්‍රය භාවිත කරමින් පංචමක අපකිරණ අනුපාතිකය ගණනය කළ හැකි ය.

$$\text{පංචමක අපකිරණ අනුපාතිකය} = \frac{\text{ඉහළ ආදායම ලබන පන්තියට හිමි සාමාන්‍ය මාසික ආදායම}}{\text{පහළ ආදායම ලබන පන්තියට හිමි සාමාන්‍ය මාසික ආදායම}}$$

ClassWork.LK

නිදසුන් :

ඉහත වගුවේ තොරතුරු ඇසුරෙන් පහත පරිදි පංචමක අපකිරණ අනුපාතිකය ගණනය කළ හැකි ය.

ඉහළ ආදායම ලබන පන්තියට හිමි සාමාන්‍ය මාසික ආදායම = 98 575

පහළ ආදායම ලබන පන්තියට හිමි සාමාන්‍ය මාසික ආදායම = 8 211

පංචමක අපකිරණ අනුපාතිකය $= \dfrac{98575}{8211} = 12$

පංචමක අපකිරණ අනුපාතිකයේ අගය 12 යන්නෙන් අදහස් වන්නේ පහළ ආදායම් ලබන පන්තියේ සාමාන්‍ය ආදායම මෙන් දොළොස් ගුණයක සාමාන්‍ය ආදායමක් ඉහළ ආදායම් ලබන පන්තියට හිමි වන බවයි.

ClassWork.LK

2021
2022
2023

උසස් පෙළ

ගිණුම්කරණය
ආර්ථික විද්‍යාව
ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය

2021
2022

සාමාන්‍ය පෙළ

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය

තනි හෝ කණ්ඩායම් පන්ති
(English & Sinhala Medium)

0763655550

S. Madushanka
B.Sc (Mgt) Accounting (Special) (U.G)
University of of Sri Jayewardenepura